

Artikelen - Internationaal Privaatrecht Huwelijk, Nederland & Brazilië

I- Huwelijksvermogensrecht in Nederland

a – Stelsels in Nederland

Trouwt u in Nederland, dan kunt u voor uw huwelijksvermogen uit twee regelingen een keuze maken. U kunt kiezen voor het wettelijke stelsel of voor huwelijksvoorwaarden.

1-Gemeenschap van Goederen:

In Nederland bepaalt de wet dat alle bezittingen en schulden van u en uw partner samenvloeien op het moment dat u trouwt. Dit wordt de algehele gemeenschap van goederen genoemd. Na beëindiging van uw huwelijk

door echtscheiding

wordt de boedel in principe zo verdeeld dat u elk de helft krijgt van de bezittingen en de schulden.

door overlijden

wordt de boedel in principe voor ene de helft toegewezen aan de overgebleven partner; de andere helft zal in principe verdeeld worden onder de kinderen.

Dit wettelijke stelsel geldt als u en uw partner zelf niets hebben geregeld.

2-Huwelijkse voorwaarden:

U kunt van het wettelijke stelsel afwijken door met uw partner huwelijksvoorwaarden op te stellen. Hiermee kunt u bijvoorbeeld voorkomen dat de schulden van uw echtgenoot kunnen worden verhaald op uw eigen vermogen. Bovendien worden na de beëindiging van uw huwelijk door overlijden of echtscheiding de schulden en bezittingen verdeeld volgens de afgesproken voorwaarden.

Huwelijkse voorwaarden moet u in Nederland laten vastleggen bij de notaris.

Deze zorgt er voor dat de voorwaarden worden opgenomen in het openbare huwelijksgoederenregister. Dit register ligt voor iedereen ter inzage bij de griffie van de rechtbank in het arrondissement waar u bent getrouwd. Een schuldeiser kan dus nagaan of u op huwelijksvoorwaarden bent getrouwd en zo ja wat er dan afgesproken is. In de voorwaarden kunt u niet onbeperkt regelen wat u wilt. De notaris kan slechts voorwaarden opnemen in de akte die volgens de wet toegestaan zijn.

II- Huwelijksvermogensrecht in Brazilië

a- Stelsels in Brazilië

Trouwt u in Brazilië, dan kunt u voor uw huwelijksvermogen uit de volgende drie stelsels kiezen: gemeenschap van goederen, huwelijksvoorwaarden of “comunhão parcial de bens”.

1-Gemeenschap van Goederen:

In Brazilië bepaalt de wet dat alle bezittingen en schulden van u en uw partner samenvloeien op het moment dat u trouwt. Dit wordt de algehele gemeenschap van goederen genoemd. Na beëindiging van uw huwelijk door echtscheiding wordt de boedel in principe zo verdeeld dat u elk de helft krijgt van de bezittingen en de schulden.

Dit regime geldt slechts indien u en uw partner alvorens het aangaan van het huwelijk door de notaris een notariële akte laat opstellen. De notaris zorgt ervoor dat de voorwaarden worden opgenomen in het openbare huwelijksgoederenregister in het arrondissement waar u bent getrouwd.

2-Huwelijkse voorwaarden:

U kunt van het wettelijke stelsel afwijken door met uw partner huwelijkse voorwaarden op te stellen. Hiermee kunt u bijvoorbeeld voorkomen dat de schulden van uw partner kunnen worden verhaald op uw eigen vermogen. Bovendien worden na de beëindiging van uw huwelijk door echtscheiding de schulden en bezittingen verdeeld volgens de gemaakte afspraken.

Huwelijkse voorwaarden dient u in Brazilië te laten opstellen door de notaris.

Deze zorgt er voor dat de voorwaarden worden opgenomen in het openbare huwelijksgoederenregister. Dit register ligt voor iedereen ter inzage bij de notaris in het arrondissement waar u bent getrouwd. Een schuldeiser kan dus nagaan of u op huwelijkse voorwaarden bent getrouwd en zo ja welke voorwaarden in uw geval zijn vastgelegd. In de voorwaarden kunt u niet onbepaald regelen wat u wilt. De notaris kan slechts voorwaarden opnemen in de akte die volgens de wet toegestaan zijn.

3-“Comunhão parcial de bens:”

Deze variant houdt in dat de schulden en vermogens in geval van echtscheiding worden verdeeld onder de partners voor het deel dat tijdens het huwelijk is opgebouwd. Vermogens en schulden die voor het huwelijk bestonden worden toegekend aan de betreffende partner. Let op: dit wettelijke stelsel geldt als u en uw echtgenoot zelf **niets** hebben geregeld zoals in de vorige twee stelsels beschreven is.

Verder is dit laatste stelsel de meeste gekozen variant door de Brazilianen omdat ze niets door de notaris hoeven te laten opmaken en dus daarvoor niets hoeven te betalen. Dit betekent dat de schulden en vermogens in geval van een echtscheiding worden gelijkmatig worden verdeeld over de partners voor dat deel dat tijdens het huwelijk is opgebouwd. Vermogens en schulden die al bestonden voor het aangaan van het huwelijk vallen daarbuiten en komen bij de oorspronkelijke partner terecht.

Dit stelsel bestaat niet in Nederland.

Opmerkelijke verschillen:

Het zal nu duidelijk zijn dat in Brazilië er zelfs voor een gemeenschap van goederen een notariële akte vereist is, terwijl in Nederland dat juist niet zo is. Verder kent Brazilië een derde stelsel dat een beetje lijkt op een combinatie van de andere twee stelsels met als wissel het moment van trouwen.

III- Conflicten in toepassing van de wetten – Nederland & Brazilië

U hebt de Nederlandse nationaliteit en trouwt een persoon met Braziliaanse nationaliteit in Brazilië en kiest het stelsel dat in de Nederlandse wet niet bestaat: “Comunhao Parcial de bens”. Dan zou er in principe een conflict kunnen ontstaan.

Voorbeeld:

Jan van Dijk leerde Maria kennen tijdens zijn vakantie in Brazilië. Vervolgens sturen ze aan elkaar brieven. Na een aantal brieven besloten ze in Brazilië te trouwen. Bij het in ondertrouw gaan wordt geen keuze uitgesproken welk huwelijksstelsel wordt verkozen, dus geldt automatisch de “comunhao parcial de bens” (zie boven de uitgebreide uitleg). Na het aangaan van het huwelijk vestigen ze zich in Brazilië. Aangezien het met de economie van het land steeds slechter ging, besloten ze na 11 maanden naar Nederland te verhuizen.

In Nederland laten ze hun huwelijk bij de gemeente registreren. Het huwelijk gaat niet zo goed, bovendien kan Maria niet in de Nederlandse cultuur integreren. Ze beslissen dus om te gaan scheiden.

Het feit is dat alvorens Jan met Maria trouwde hij al een appartement had. Voorts vermoedt Maria dat zij recht heeft op de helft van het appartement. Jan en Maria zoeken dus advies hier over.

In dit geval ontstaat een huwelijk met internationale aspecten. Welk systeem wordt er toegepast? Wordt het de Braziliaanse wet of de Nederlandse wet?

In hoeverre is de Braziliaanse wet in dit geval van toepassing? Heeft Nederland een overeenkomst met Brazilië afgesloten voor dit soort conflicten?

Dit zijn vragen die zich voordoen in het dagelijkse leven van juristen die zich bezig houden met internationaal privaatrecht, vooral familierecht.

Er bestaat een bepaling in de Braziliaanse wet waarin het bovenstaande geval wordt geregeld. Daaruit kan worden opgemaakt dat in dit voorbeeld de Braziliaanse wet van toepassing is boven die van Nederland, omdat beiden eerst in Brazilië gewoond hebben.

Ook al hebben ze zich daarna in Nederland gevestigd, toch blijft het Braziliaanse stelsel van toepassing. Dus Maria kan geen aanspraken doen op het appartement en de verdeling van hun eigendommen zal plaatsvinden zoals beschreven bij “comunhao parcial de bens”.

IV- Wel of niet een huwelijk met internationale aspecten

a-Uw huwelijk heeft internationale aspecten als u en / of uw (aanstaande) partner voldoen aan een of meer van de volgende voorwaarden:

- een buitenlandse (althans niet-Nederlandse) nationaliteit heeft;
- tijdens het huwelijk in het buitenland heeft gewoond en zich daarna in Nederland heeft gevestigd;
- tijdens uw huwelijk een tijdlang in Nederland heeft gewoond en nu in het buitenland woont;
- tijdens het huwelijk van nationaliteit verandert (naturalisatie);
- vermogen in het buitenland heeft (bijvoorbeeld geld op een bankrekening of een huis);

b- Uw huwelijk heeft geen internationale aspecten als:

U zelf Nederlander bent, en

- uw partner dat ook was op het moment dat u met deze trouwde;

- u bovendien altijd met uw partner in Nederland hebt gewoond, en
- u geen vermogen in het buitenland heeft.

V- Ter afsluiting

Naar aanleiding van de toename van conflicten in het gebied van familierecht met internationale aspecten, met name huwelijken, is het verstandig naar een specialist te gaan om informatie in te winnen om te verhoeden dat u in onverwachte problemen zult komen. Indien u een huwelijk met iemand in het buitenland wilt aangaan, neem dan maatregelen om onaangename verrassing in de toekomst te voorkomen.

Bronnen

Nederlandse bronnen:

Prof.mr. Gr. van der Burght en mr. J.E. Doek, *Personen in familierecht*, Deventer :Kluwer 2002

Prof.mr.m.j.s van mourik, *Huwelijksvermogensrecht*, Deventer : kluwer 2002

Braziliaanse bronnen:

Negrão, Theotonio e Gouvêa, José Roberto F., *Código Civil e legislação em vigor*, São Paulo: Saraiva 2004.

Braziliaanse site:

<http://www.stf.gov.br/portal/principal/principal.asp>: Laatst geraadpleegd op 31 aug 2008.

Auteur: Dra. Vanderly Dantas van Oirschot

OAB/SP 204377, Advogada in Brazilië, laatste jaars studente Nederlands-, Europees- en Internationaal recht aan de Universiteit van Maastricht

www.dantas-juridico.com

www.advogadosbrasileirosnaholanda.com

dantasjuridico@outlook.com